

„Czwarta władza – o mądrym korzystaniu z mediów”

Zajęcia biblioteczne oparte na książce Adama Studzińskiego „Czwarta władza szóstej B”

Opracowanie: Agata Tokarska, Dominika Wilk

Scenariusz nie jest pisany dla konkretnej grupy uczniów, dlatego należy dostosować czas trwania i przebieg konkretnych zadań do wieku i możliwości danej grupy.

Czas trwania zajęć: 45–60 minut

Grupa: starsze klasy szkoły podstawowej

Cel główny: promowanie czytelnictwa i świadomego korzystania z informacji

Cele operacyjne:

- uczeń dostrzega, że czytając książki, może zdobywać wiedzę przydatną w życiu;
- uczeń rozumie pojęcie „czwartej władzy”;
- uczeń ma świadomość trudności komunikacyjnych związanych ze zdalnym przekazem informacji;
- uczeń wie, że informacja płynąca z mediów może być zdeformowana lub niepełna;
- uczeń uczy się krytycznego odbierania wiadomości, czytania „między wierszami”;
- uczeń uznaje potrzebę weryfikowania informacji płynących z mediów;
- uczeń ma świadomość, że sam, nawet niechcący, może być źródłem przekształconej informacji.

Pomoce:

- książka Adama Studzińskiego „Czwarta władza szóstej B”;
- wydrukowane załączniki 1–3;
- kartki do rysowania, ołówki/długopisy (dla każdego ucznia);
- kartki do pisania (po 2 na kilkuosobową grupę);
- tablica, magnesy (opcjonalnie);
- duży arkusz papieru, mazak (opcjonalnie).

Przebieg zajęć:

I. Wprowadzenie do zajęć.

1. Zagajenie:

Porozmawiamy dzisiaj o pewnym rodzaju władzy. Kto z was lubi mieć władzę?

2. Rundka ze zdaniem niedokończonym „Władza to...”:

Nie należy powtarzać takich samych zakończeń. Jeśli uczestników jest dużo, można zmieniać początek zdania, np.: „Władza jest...”, „Władza daje...”, „Władza powinna...”.

3. Zaprezentowanie książki:

Czy podejrzewacie, jakiego tematu może dotyczyć ta książka? Sprawdźmy.

II. Część główna.

1. Odczytanie fragmentu:

Prowadzący lub dobrze czytający uczniowie czytają rozdziały 8–9.

2. Rozmowa na temat tekstu:

Co się tu wydarzyło?

Czy akademia się udała?

Jak to zostało opisane na portalu informacyjnym?

Czy już się domyślacie, jakiego tematu dotyczy ta książka? (mediów)

Czy potwierdziły się nasze przypuszczenia, jakiego tematu dotyczy? (jeśli uczniowie odgadli już wcześniej)

3. Omówienie tematu zajęć (można skorzystać z rozsypanki w **załączniku 1**):

Prowadzący wyjaśnia, że na ogół mówi się o trzech rodzajach władzy w państwie:

- ustawodawczej – która głasze nad ustawami (sejm i senat);
- wykonawczej – która zatwierdza ustawy, by weszły w życie (prezydent i rząd);
- sędziowskiej – rozstrzyga spory (sądy i trybunały).

Dlaczego media nazywamy czwartą władzą? (bo wpływając na opinie społeczeństwa, można wiele zmienić)

Na co media mają wpływ? (na wynik wyborów, na morale walczących żołnierzy, na modę, na poglądy z różnych dziedzin)

Czy przebieg przedstawienia został ukazany zgodnie z prawdą? Dlaczego? (bo było im wstyd, nie chcieli się przyznać do błędu, nie chcieli wyjść na przegranych itp.)

4. Rysowanie za instrukcją:

Prowadzący rozdaje uczniom kartki i ołówki, następnie wybiera jednego z uczniów. Jego zadaniem będzie opisać innym figurę, którą ma na kartce (**załącznik 2**; figura do wyboru), tak żeby pozostali mogli ją narysować. Nie może wykonywać żadnych gestów, tylko opowiadać. Uczniowie, którzy rysują, nie mogą zadawać dodatkowych pytań. (Pod kartkę z wzorem rysunku warto podłożyć teczkę, żeby nie prześwitywała).

5. Omówienie rysunku:

Wszyscy uczniowie rozkładają swoje rysunki na podłodze lub stole i porównują ze wzorem. Prowadzący zadaje pytania:

Do opisującego rysunek: *Czy łatwo było opowiedzieć kolegom i koleżankom coś, czego nie widzieli, tak żeby zrozumieli to właściwie? Czy ich błędy wynikały z tego, że specjalnie coś źle przedstawiłeś?*

Do rysujących: *Czy na podstawie jego opisu łatwo było wyobrazić sobie, jak dokładnie ma wyglądać ten rysunek? Czego brakowało?*

Konkluzja prowadzącego: *Z tym samym możemy spotkać się w mediach: trudno jest przedstawić coś, żeby słuchający zrozumieli to dokładnie tak jak my. Nigdy nie wiemy, czy nie pominęliśmy jakiegoś istotnego szczegółu, a nie ma możliwości dopytać.*

6. Praca w grupach:

Prowadzący dzieli uczniów na grupy. Nawiązując do poprzedniego ćwiczenia, wyjaśnia, że nie zawsze powodem dezinformacji jest kłamstwo. Zaprasza do zastanowienia się wspólnie i wypisania, jakie jeszcze mogą być powody. Po kilku minutach jedna osoba z każdej grupy prezentuje wyniki pracy. Można je wypisać na tablicy lub dużym arkuszu.

7. „Detektywi mediów”:

Uczniowie otrzymują newsy dziennikarskie (po jednym na grupę) dotyczące życia szkoły (**załącznik 3**). Próbują dojść, jak naprawdę wyglądało wydarzenie, które jest opisywane. Następnie przedstawiciel każdej grupy przedstawia wnioski na forum klasy.

(W dłuższym wariantcie ćwiczenia można poprosić o napisanie notatki jeszcze raz, w taki sposób, by nie deformowała rzeczywistości. W innej wersji zadania można też wybrać jeden lub kilka newsów i przepracować je wspólnie z całą klasą).

8. Podsumowanie zajęć – rozmowa prowadząca do wyciągnięcia wniosków. Można posłużyć się poniższym schematem:

Czy często bezkrytycznie wierzymy w to, co mówią media?

A jak powinno być?

Dlaczego nie jest tak, jak powinno być?

Co możemy zrobić, aby tak było?

Warto doprowadzić uczniów na takie wnioski, jak: sprawdzanie informacji w kilku różnych źródłach, korzystanie z wiarygodnych źródeł, krytyczna ocena otrzymanej informacji itp.

(Ćwiczenie można wykonać ustnie lub zapisywać refleksje na tablicy).

III. Zakończenie:

1. Informacja zwrotna (propozycje do wyboru):

a) Rundka: uczniowie po kolei mówią, z jakim ważnym wnioskiem lub postanowieniem wychodzą z tych zajęć.

b) Uczniowie dzielą się tym, które zadanie najbardziej im się podobało.

2. Zachęta do sięgnięcia po książkę Adama Studzińskiego „Czwarta władza szóstej B” oraz po inne książki z biblioteki.

USTAWODAWCZA

Opracowuje i przegłosowuje akty prawne.

sejm i senat

WYKONAWCZA

Zatwierdza akty prawne, aby weszły w życie.

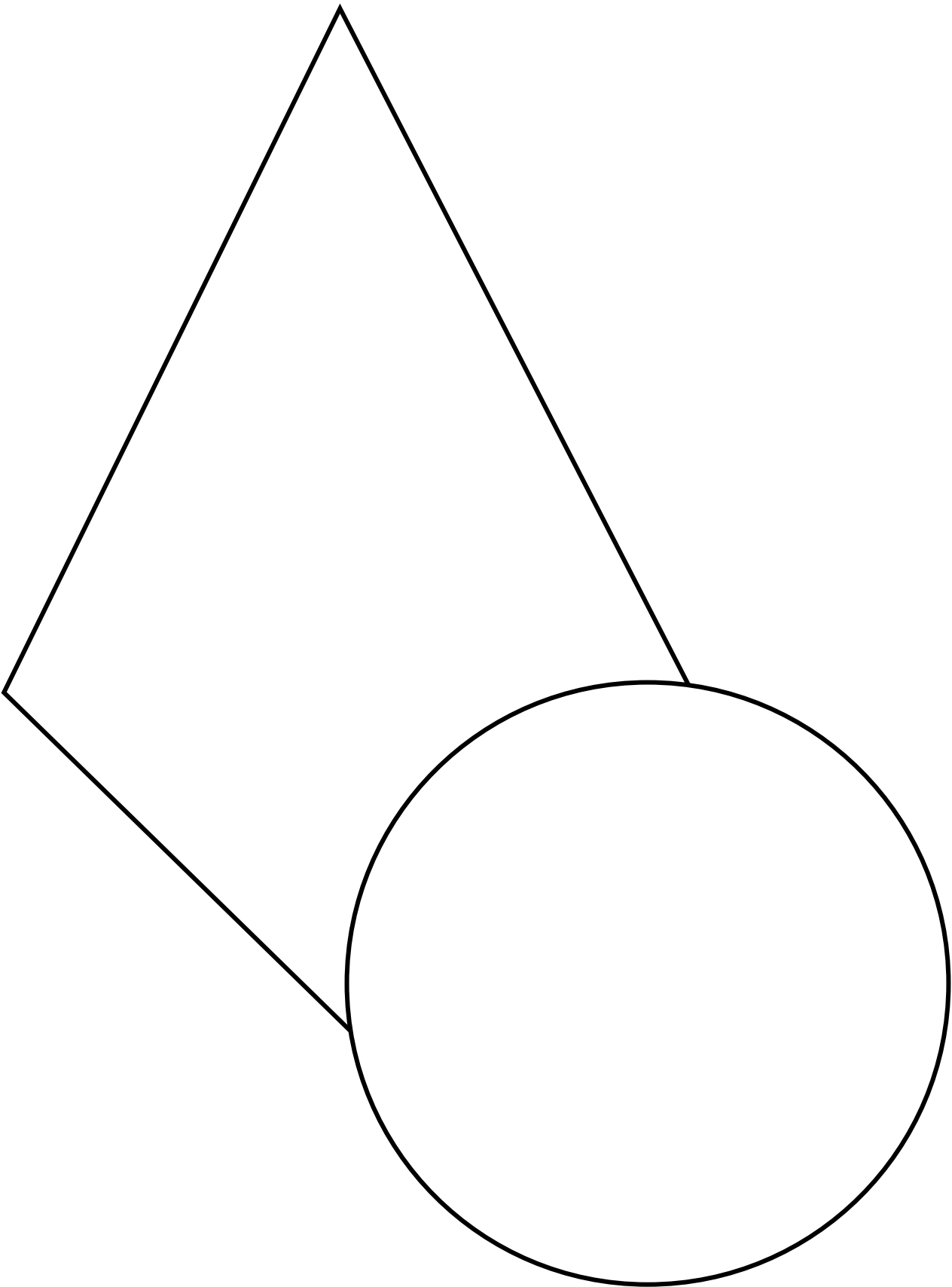
prezydent i rząd

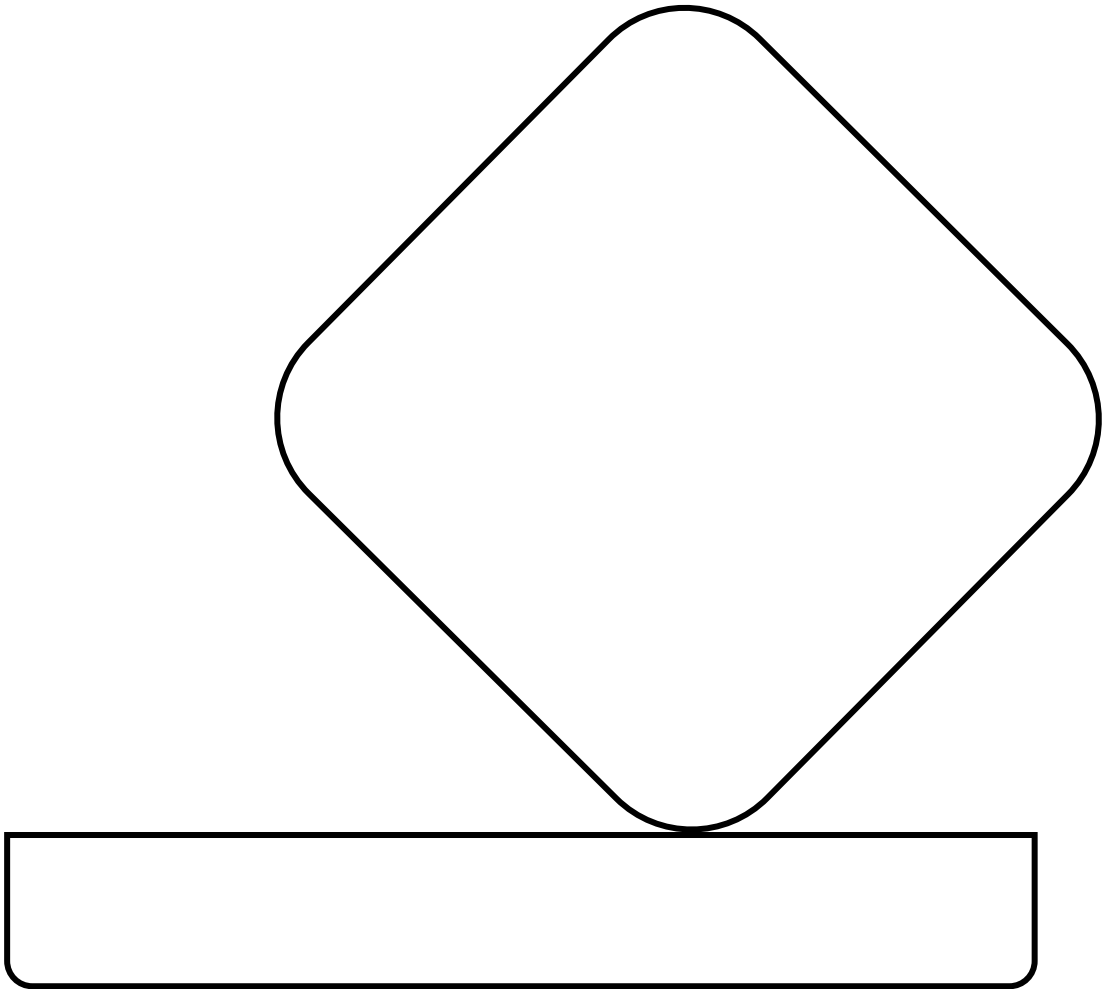
SĄDOWNICZA

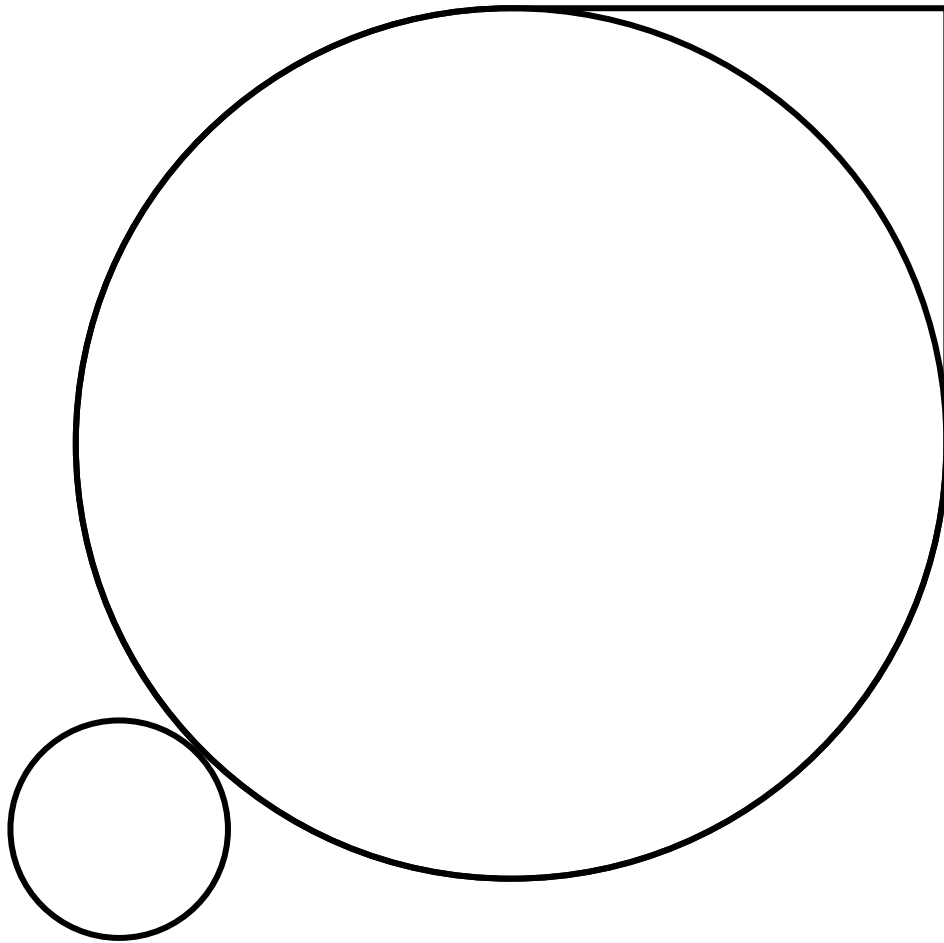
Rozsądza spory.

sądy i trybunały

Załącznik 2 – Figury do rysowania

Załącznik 3 – Newsy prasowe

Nasze koszykarki w zeszły piątek wzięły udział w eliminacjach do międzyszkolnych mistrzostw. Walczyły z drużyną ze szkoły nr 182. Dzielne dziewczyny! Zajęły dobre drugie miejsce, a zawodniczki z 182 – zaledwie przedostatnie. Dzięki temu nasze koszykarki zapracowały na zasłużony odpoczynek i atrakcyjne miejsca na trybunach podczas mistrzostw.

Nasza klasa doczekała wreszcie upragnionej wycieczki w Góry Świętokrzyskie, której główną atrakcją miały być: zwiedzanie skansenu, Kadzielni, jaskini Raj i wyjście na Łysą Górę. Wszystko się udało. Pogoda dopisała, dzięki czemu mogliśmy spędzić niezapomniany czas na integracji w schronisku, grając w karty i przeglądając mapy oraz przewodniki turystyczne.

Ostatnio odbył się w naszej szkole kiermasz wielkanocny, na który każda klasa przygotowała wyroby cukiernicze. Zainteresowanie było ogromne! Sprzedaliśmy prawie wszystko, a to, co zostało, sprawi, że nasze mamy nie będą musiały niczego piec na święta.

Z okazji święta patrona szkoły odbył się konkurs talentów, który jak zawsze cieszył się ogromnym zainteresowaniem. W końcu mamy w szkole wielu wybitnie uzdolnionych uczniów! Największa konkurencja była w kategorii wokalnej. Wokaliści spisali się wspaniale... Jak również nasz akustyk – pan od informatyki – na którego zwykle się uskarżamy, że za cicho ustawia sprzęt i nic nie słychać. Tym razem nikt nie miał do niego żadnych pretensji.

Za nami Tydzień Sportu. Co prawda nie wszyscy mają talenty sportowe, ale nikt nie czuł się pominięty. Tym razem każdy mógł się wykazać. Dzięki kreatywności naszych nauczycieli wychowania fizycznego nasze boisko wygląda teraz naprawdę dobrze. Na bieżni nie widać już ani jednej trawki, a ogrodzenie otaczające szkołę odzyskało dawne kolory. Nasi mniej wysportowani koledzy dzielnie pracowali, żebyśmy mogli oddać się naszym sportowym pasjom. Nasz sukces to także ich sukces.

Na pikniku z okazji Dnia Dziecka mieliśmy możliwość podziwiać prace plastyczne Pauliny z 8A, która wygrała wojewódzki konkurs plastyczny. Niekoniecznie było jednak co podziwiać. Wszystkie prace były na jedno kopyto – bo rysowane pastelami, żadnych innych technik. W dodatku padający deszcz ujawnił, że autorka nie umie odpowiednio zabezpieczyć swoich prac przed zniszczeniem. Nic dziwnego, że dzieła Pauliny nie cieszyły się tak wielkim zainteresowaniem, jak dmuchane zjeżdżalnie czy pokaz strażacki. Jednak życzymy autorce sukcesów!

Z okazji Dnia Ziemi starsze klasy z naszej szkoły miały szansę zaprezentować swoją wiedzę na konkursie ekologicznym zorganizowanym przez panią od biologii. Niestety jeszcze nigdy nie było tak nieudanego konkursu! Choć każdy mógł wziąć udział, był on nie dla każdego. Pytania okazały się na tyle trudne, że bez wcześniejszego przygotowania nie dało się odpowiedzieć nawet na połowę, aż czterech nauczycieli pilnowało, żeby nie używać smartfonów (choć w szkole nie ma zakazu), a nagrodą był tylko bilet do ogrodu botanicznego. No cóż, miała być atrakcja dla uczniów, a wyszło jak zawsze.